

ZAÑGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

№ 6 (299) 2026

*24 маусым – Судья және
сот қызметкері күні*

*24 шона – День судьи
и работника суда*

Құрметті әріптестер!

Сіздерді кәсіби мерекелеріңіз – Судья және сот қызметкері күнімен шын жүректен құттықтаймын!

Сот жүйесі – құқықтық мемлекеттің ажырамас негізі, заңдылықты қамтамасыз етудің, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғаудың маңызды институты.

Қоғамның сотқа деген сенімі сіздердің кәсібиліктеріңізге, әділдіктеріңізге және жоғары адамгершілік қағидаттарының берік ұстанымдарына тікелей байланысты.

Қазіргі уақытта елімізде сот жүйесінің тәуелсіздігін нығайтуға және сот төрелігін жүзеге асыру сапасын арттыруға бағытталған шаралар дәйекті түрде жүзеге асырылуда. Сонымен қатар, сот қорғауының тиімділігі мен қолжетімділігін арттыруға ықпал ететін заманауи цифрлық шешімдер мен инновациялық тәсілдерді енгізуге ерекше көңіл бөлінуде.

Құрметті ардагерлер, судьялар және сот қызметкерлері!

Сіздерге адал еңбектеріңіз, жоғары кәсібиліктеріңіз және сот жүйесінің дамуына қосқан елеулі үлестеріңіз үшін шынайы ризашылығымды білдіремін.

Сіздерге зор денсаулық, бақ-береке және сот төрелігі жолында жаңа жетістіктер тілеймін!

*Құрметпен,
Жоғарғы Сот Төрағасы
Асламбек Мерғалиев*

ZAINGER

№ 6 (299) МАУСЫМ 2026 ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

- Қазақстан Республикасы Жоғарғы Соты
- Қазақстан Республикасының Конституциялық Соты
- Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасы
- Қазақстан Республикасы Әділет министрлігі
- Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
- Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
- Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС / РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Әмір Досжан Сарманқұлұлы

Қазақстан Республикасы Судьялар
одағының Төрағасы

Председатель Союза судей Республики Казахстан

Мерғалиев Асламбек Амангелдіұлы

Қазақстан Республикасы
Жоғарғы Сотының Төрағасы
Председатель Верховного Суда
Республики Казахстан

Азимова Эльвира Әбілхасымқызы

Қазақстан Республикасы
Конституциялық Сотының Төрағасы
Председатель Конституционного Суда
Республики Казахстан

Асыллов Берік Ноғайұлы

Қазақстан Республикасының Бас прокуроры
Генеральный Прокурор Республики Казахстан

Сәрсембаев Ерлан Жақсылықұлы

Қазақстан Республикасының Әділет министрі
Министр юстиции Республики Казахстан

Түймебаев Жансейіт Қансейітұлы

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың ректоры
Ректор КазНУ им. аль-Фараби

Сыдықов Ерлан Бәтташұлы

Л.Н.Гумилев ат. Еуразия ұлттық университетінің ректоры
Ректор Евразийского национального
университета им. Л.Н.Гумилева

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Абдрасулов Ермек Баяхметович

з.ғ.д., проф., «Сот билігі және салыстырмалы құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела
«Судебная власть и сравнительное право»

Борчашвили Исидор Шамилович

з.ғ.д., проф., «Қылмыстық құқық» бөлімінің
жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор
раздела «Уголовное право»

Қоғамов Марат Шекішұлы

з.ғ.д., проф., «Қылмыстық процесс» бөлімінің
жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела
«Уголовный процесс»

Мельник Роман Сергеевич

з.ғ.д., проф., «Әкімшілік құқық және әкімшілік іс
жүргізу» бөлімінің жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор раздела
«Административное право
и административный процесс»

Мороз Светлана Павловна

з.ғ.д., проф., «Жеке құқық» бөлімінің
жауапты редакторы
д.ю.н., проф., ответственный редактор
раздела «Частное право»

Сүлейменов Майдан Күнтуарұлы

з.ғ.д., проф., «Жеке құқық» бөлімінің бас редакторы
д.ю.н., проф., главный редактор раздела
«Частное право»

Убигалиев Ергали Абилкасимович

Алматы қ. кәмелетке толмағандардың істері
жөніндегі сотының төрағасы, «Азаматтық іс жүргізу»,
«Ювеналды әділет» бөлімдерінің жауапты редакторы
Председатель суда по делам несовершеннолетних
г. Алматы, ответственный редактор разделов
«Гражданское право», «Ювенальная юстиция»

Шаяхметова Айым Галымбековна

Астана қалалық сотының судьясы, доктор PhD,
«Халықаралық құқық» бөлімінің жауапты редакторы
Судья суда города Астаны, доктор PhD,
ответственный редактор раздела «Международное
право»

Авторлық және аралас құқықты бұзғандарға Қазақстан
Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылық көзделген.

Журналдағы мақала авторларының пікірі мен көзқарасы
редакцияның ресми көзқарасымен сәйкес келмеуі мүмкін.

Нарушение авторских прав и смежных прав предусматри-
вает ответственность в соответствии с законами РК. Мнения
и взгляды, содержащиеся в данном журнале, могут не со-
впадать с официальной позицией редакционной коллегии
журнала и отражают авторскую точку зрения.

**24 МАУСЫМ – СУДЬЯ ЖӘНЕ СОТ
ҚЫЗМЕТКЕРІ КҮНІ / 24 ИЮНЯ – ДЕНЬ
СУДЬИ И РАБОТНИКА СУДА**

Эльвира Азимова.....	4
Наиль Ахметзакиров.....	5
Досжан Әмір.....	6

**СУДЬЯЛАР ОДАҒЫНА – 30 ЖЫЛ /
К 30-ЛЕТИЮ СОЮЗА СУДЕЙ**

Досжан Әмір

Судьялар одағы: Отыз жылдық асулар жаңғырығы.....	9
--	---

Әділбек Лебаев

Одақ тарапынан көтерілген мәселелердің барлығы шешімін тапты	13
---	----

Илиада Досова

Судьялар одағы сот жүйесінің, судьялар қауымдастығының оң имиджін қалыптастыруға үлес қосты	15
---	----

**ӘКІМШІЛІК ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ІС
ЖҮРГІЗУ / АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО
И АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС**

Бауыржан Альжанов

Эффективная судебная защита прав граждан и юридических лиц в споре с государством	19
---	----

Айгуль Абдуллина

Административная юстиция: эффективный путь к справедливости.....	21
---	----

Азат Нұрболұлы

Қазақстан Республикасындағы әкімшілік еділет: формальды бақылаудан құқықтар теңгерімінің нақты тетігіне дейін	23
---	----

Нұржан Таштенов

ӨРПК: азаматтар құқығын сапалы қорғаудың тиімді тетігі.....	25
--	----

Самат Таусаров

Примирение в административном судопроизводстве: современный инструмент эффективной защиты прав.....	27
---	----

Махаббат Мағзұмова

Талап қою мәтінінің заңдық мазмұны құқық қорғау тиімділігіне оңтайлы әсер етеді.....	29
---	----

Гульмира Юсупова

Возврат исков. применение принципа активной роли суда при поступлении иска ..	31
--	----

Гулим Муканова

Правовые аспекты реализации закона о восстановлении платежеспособности и банкротстве граждан	35
--	----

Ларс Брокер

Особая роль административных судов в обеспечении гарантий законности и прав граждан.....	39
--	----

Ардак Кокеман

Административная юстиция в США и Казахстане.....	42
---	----

Даулет Абжанов

АППК: новые подходы и расширение влияния	45
---	----

Журнал Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркелген. Тіркеуге қою туралы №2158-Ж, куәлік 2001 жылы 25 шілдеде берілді.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ

«Қазақстан Республикасы Судьялар одағы» РҚБ

Бас редактор: А.К. Беркімбаева

Дизайн және беттеуші: Г.А. Джаббарова

Редакцияның мекен-жайы: 050050, Алматы қ., Ақкент ш/а, 32.

Материалдарды zanger-press@mail.ru электронды почтасына жолдау керек.

Фотосуреттер ашық ақпарат көздерінен алып қолданылды.

«Print House Gerona» баспаханасында басылды.

Алматы қаласы, Помяловского к-сі, 28 а.

Тел.: +7 (727) 250 47 40.

Теруге берілген күні 04.06.2026 ж.

А-4 форматы қағазы жылтыр, офсеттік баспа,

Таралымы: 2515 дана. № 605 тапсырыс

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан. Свидетельство о постановке на учет № 2158-Ж от 25 июля 2001 г.

УЧРЕДИТЕЛЬ

РОО «Союз судей Республики Казахстан»

Главный редактор: А.К. Беркімбаева

Дизайн и верстка: Г.А. Джаббарова

Адрес редакции: 050050, г. Алматы, мкр. Аккент, д.32.

Материалы присылать по адресу: zanger-press@mail.ru

Использованы фотоматериалы из открытых информационных источников.

Отпечатано в типографии «Print House Gerona».

г. Алматы, ул. Помяловского, 28 а.

Тел.: +7 (727) 250 47 40.

Сдано в печать: 04.06.2026 г.

Формат А-4. Бумага мелованная, печать офсетная, 5,5 п.л.

Тираж: 2515 экз. Заказ № 605

**АЗАМАТТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ /
ГРАЖДАНСКИЙ ПРОЦЕСС**

Дулат Салатов

Злоупотребление правом в гражданском процессе Республики Казахстан..... 50

Гульнара Ибраимова

Үшінші тұлғаларға келтірілген моральдық, материалдық зиянды өтеудегі көлік иелерінің жауаптылығы 53

Айгуль Алиакпарова

Особенности правового регулирования санкционирования временного ограничения на выезд должника и приостановления ограничения на выезд 55

Алтынгүл Назаркулова

Сандық технология заманында негізсіз баю туралы істерді таразылаудың алғышарттары 58

Бахытжан Карыбаев

Жылжымайтын мүлікке коммуналдық меншік құқығын тану туралы арызды қараудың ерекшелігі 60

Ардак Шайменова

Правовые проблемы заключения, оспаривания и отмены договора дарения ... 62

Данияр Татимбеков

Мұраны қабылдау және мұрадан бас тарту мерзімін құқықтық реттеу мәселелері..... 67

Серік Қожақов

Меншік құқығы мен өзге де заттық құқықтарды сотта қараудың заңдық негіздері 69

Альберт Халелов

Необходимая оборона в административно-деликтном праве 73

Алмас Салпеков

Принудительное отчуждение земельных участков для государственных нужд: правовые коллизии и механизмы защиты прав собственности в Республике Казахстан..... 76

**ҚЫЛМЫСТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ /
УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС**

Айнұр Қызылбаева

Экологиялық қылмыстар үшін жаза қатаң 81

Аргын Кутышев

Презумпция невиновности в системе конституционных гарантий правосудия 83

Серик Сергазин

Проблемы разграничения ответственности за уголовные правонарушения об оскорблении, в том числе с использованием сетей телекоммуникаций..... 85

Абылай Имандосов

Құқықтық мемлекеттің іргетасы..... 88

